

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Oktatás célja:

A tantárgy fő célkitűzése a hallgatók bevezetése az oktatáselmélet (didaktika) alapvető kérdéseibe. A tananyag szisztematikus feldolgozásajáruljon hozzá a korszerű pedagógiai műveltség és irányultság, az andragógiai képzés általános módszertani megalapozásához. A tárgy oktatása a tanítás-tanulás iskolai és társadalmi elemeinek megismerésével, az iskolai modellek sajátos adaptációjával nyújtson segítséget a felnőttoktatás tervezéséhez, szervezéséhez és irányításához. A megszerzett oktatáselméleti ismereteket a hallgatók transzfer jelleggel tudják kapcsolni a 21. századi felnőttoktatás változó igényeihez.

Tantárgy tartalma:

Az oktatáselmélet fogalma, tárgya

- Oktatáselméleti irányzatok

Az oktatás társadalmi meghatározottsága

- Az oktatás társadalmi funkciói
- A szelektív és a komprehenzív iskolarendszer

Tanuló és pedagógus, andragógus az oktatási folyamatban

A tanulás és tanulásfelfogások

Az oktatás célrendszere (a célok osztályozása)

Az oktatás tartalma

- A tanterv fogalma, fajtái

Az oktatás folyamata

Az oktatás stratégiai és módszerei

Az oktatás szervezeti keretei és formái

Az oktatás szervezési módjai és munkaformái

Az oktatás tervezése

A pedagógiai értékelés

Taneszközök az oktatási folyamatban

Szemináriumi témák:

A féléves munka megbeszélése, irodalom ismertetése, felkészülés a szemináriumi foglalkozásokra. Az oktatás mint a tanítás-tanulás egysége. Az oktatásfogalom és változásai. Az oktatáshoz kapcsolódó fogalmak (tanítás, tanulás, képzés, nevelés). Pedagógus, andragógus, tanuló a tanítás-tanulás folyamatában (pl. pedagógus-andragógus kompetenciái,

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Tantárgy tartalma:

hátrányos helyzetű csoportok a felnőttképzésben)

Tapasztalati tanulás értelmezése, szerepe a felnőttek oktatásában.

A konstruktivista tanulásfelfogás.

Tanulási modellek (Carroll, Bloom)

Célok az oktatásban, a különböző szemléletű céltaxonómiák (célok csoportosítása, osztályozása).

A tudás összetevői, kompetencia alapú képzés mibenléte (a kompetencia fogalma, különböző értelmezések).

Az oktatás folyamat értelmezési keretei. Az önszabályozást kiépítő oktatási folyamat (önirányított tanulás).

A tanulás és motiváció összefüggései felnőttkorban.

Aktivizálás, motiválás, megerősítés szerepe a tanulásszervezésben.

Tanítási és/vagy tanulási stratégiák és tanulási stílusok. A felnőttkori tanulás jellemzői.

Oktatási módszerek részletes elemzése (pl. az előadás mint felnőttképzési módszer, a vita mint módszer a felnőttoktatásban, kooperatív oktatási módszerek stb.).

Az oktatás szervezeti keretei és formái a felnőttoktatásban. Távoktatás, e-learning.

Leggyakrabban alkalmazott szervezési módok és munkaformák a felnőttoktatásban (pl. a csoportmunka, a kooperatív tanulást szolgáló szervezési mód stb.).

Oktatási eszközök. Számítógép az oktatásban.

Tanulási környezet és felnőttoktatás

Tantervi kérdések. Tantervtípusok. A rejtett tanterv.

Az oktatás tervezése /tématerv/. Felkészülés a tanítási órára és egyéb foglalkozásokra.

Az értékelés és osztályozás, valamint a vizsgáztatás pedagógiai, pszichológiai kérdései. A portfólió.

A féléves munka értékelése

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az osztályzat kialakításának módja (vizsgára bocsátás feltétele):

a) Aláírás megléte

b) A vizsga két részből áll: írásbeli teszt + szóbeli vizsga tételsor alapján. Tételhúzáshoz az írásbeli teszten legalább 60%-os megoldottsági szintet kell elérni.

Az aláírás feltétele:

a) Az előadásokon és szemináriumi foglalkozásokon való aktív részvétel (Az igazolt és az igazolatlan hiányzások együttesen az összóraszám (előadás+szeminárium) 30%-át nem haladhatják meg).

b) Kb. 50 elemből álló fogalomlista elkészítése és határidőre történő leadása.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Számonkérési és értékelési rendszere:

- c) Egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása (fogalmak)
d) Egy-egy szabadon választott téma esszészzerű feldolgozása (6-8 o.) és power pointos prezentáció segítségével történő bemutatása szemináriumi foglalkozáson (Időhiányában elmaradt prezentáció esetében a PPT-vel együtt leadott dolgozat egyenértékűnek tekinthető a megtartott referátummal).

A hiányzás pótlásának módja:

Otthoni, egyéni tanulás.

Az egyéni hallgatói munkatervezett száma és típusa:

- a) fogalomlista elkészítése és leadása
b) egy választott téma bemutatása

Kötelező irodalom:

Falus Iván (szerk.2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.

12-33. o., 38-55. o., 72-75. o., 80-90.o. 104-114. o., 116-117. o., 121-125. o., 138-143. o., 150-161. o., 166-169. o., 173-183. o. 198. o., 220-239. o., 244-291. o., 340-357. o., 362-381. o., 386-412. o., 317-336. o.

Henczi Lajos (2005): Felnőttképzési menedzsment: elmélet és gyakorlat. Perfekt Kiadó, Bp.

30-34. o., 94-103. o., 111-116 o., 162-163. o.

Knausz Imre (2001): A tanítás mestersége. Egyetemi jegyzet. 9-25.; 35-39.

<http://mek.niif.hu/01800/01817/01817.htm>

Zrinszky László (1996): A felnőttképzés tudománya. Bevezetés az andragógiába. Okker Oktatási Iroda, Bp.

30-54. o., 145-156. o., 166-169. o., 185-215.o., 216-227. o.

Lexikonok:

Benedek András, Csoma Gyula, Harangi László (főszerk. 2002): Felnőttoktatási és -képzési lexikon.

Magyar Pedagógiai Társaság - OKI - Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.

Báthory Zoltán, Falus Iván (főszerk. 1997): Pedagógiai Lexikon. Akadémiai Kiadó, Bp.

Ajánlott irodalom az előadásokhoz kapcsolódó szemináriumi témakörökhöz:

Antoni Alfonz (2001): Az Európai Unió oktatási stratégiái. Új Pedagógiai Szemle, 1. sz.

Bajusz Klára: A tanári kompetenciák szerepe az iskolarendszerű felnőttoktatásban. = Tudásmenedzsment, 2006. 7/3. pp. 31-36..

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Kötelező irodalom:

- Bajusz Klára: A felnőttkori tanulás motivációi. A felnőttkori tanulási képességek. Esély 2000 - konferencia. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Baló András (2007): A tanulás fejlesztésének tanulása. (T.F.T.) Projektorientált tanulás - módszertani segédlet. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.
- Balogh László (1995): Tanulási stratégiák és stílusok, a fejlesztés pszichológiai alapjai. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- Báthory Zoltán (2000): Tanulók, iskolák - különbségek. Okker Kiadó, Bp.
- Bellier, J. P. (1998): Kompetenciák, képzés és alkalmazhatóság. Szakképzési Szemle 1998/2.
- Benedek András: Mobiltanulás és az egész életen át megszerezhető tudás. *Világosság*, 2007. 9. sz. 25.
- Csapó Benő: A "mastery learning" elmélete és gyakorlata. *Magyar Pedagógia*, 1978. 1. sz. 60-73. o.
- Csapó Benő (2003): A tudás és a kompetenciák. In: A tanulás fejlesztése. Országos Közoktatási Intézet, Bp. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Cserné Adermann Gizella (2000): [Az önirányított tanulás](http://feek.pte.hu/tudasmenedzsment/index.php?urlink=561) <<http://feek.pte.hu/tudasmenedzsment/index.php?urlink=561>>. Tudásmenedzsment. 1. évf. 1. sz.
- Cserné Adermann Gizella: A felnőttek tanulásának új, korszerű módszerei az élethosszig tartó tanulás aspektusából. In: LADA László (szerk.) A felnőttképzés korszerű eszközei és módszerei. NFI, Bp., 2006. p. 85-105.
- Csoma Gyula: Az esélyegyenlítő oktatás mint utópia I-II. Új Pedagógiai Szemle, 2006. 12. sz. és 2007. 1.sz. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Csoma Gyula: Felnőttoktatási sajátosságok. In: Mayer József (szerk.): Problémák, kérdések - megoldások, válaszok. OKI, Budapest. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Csoma Gyula: A felnőttek tanulásának pszichológiai sajátosságai. Esély 2000 - konferencia. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Demeter Kinga (szerk., 2006): A kompetencia - kihívások és értelmezések. OKI, Budapest. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu/>>
- Dobos Ágota: Facilitáció a felnőttképzésben. = Felnőttképzési Szemle, 2009. 3/1. 71-77. p. <http://epa.oszk.hu/01200/01251/00003/pdf/fev_szemle_200901_071-077.pdf>
- Európa kézikönyv az élethosszig tartó tanulásról. Magyar Népfőiskolai Társaság, 2001.
- Falus Iván (2006): A kompetencia fogalma és a kompetencia alapú képzés tervezése. Társadalom és gazdaság. Akadémiai Kiadó, 2006. december.
- Falus Iván és mts-i (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Falus Iván és Kimmel Magdolna (2003): A portfólió. Oktatás-módszertani Kiskönyvtár. Gondolat Kiadói Kör ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Bp.
- Feketéné Szakos Éva (2002): A felnőttek tanulásának és oktatásának - új felfogásban. A konstruktivizmus alkalmazási lehetőségei a mai andragógiában. Akadémiai Kiadó, Bp.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Kötelező irodalom:

- Feketéné Szakos Éva (1998): Új irány a didaktikában: ismeret alapú szubjektívizálás. Új Pedagógiai Szemle, 4. sz.
- Fodorné Tóth Krisztina-Haraszty Gábor (2009): Távoktatás és e-learning. Tudásmenedzsment, 2009. április. pp. 19-26.
- Henczi Lajos (2005): Felnőttképzési menedzsment: elmélet és gyakorlat. Perfekt Kiadó, Bp.
- Henczi Lajos (szerk.): Felnőttoktató. A felnőttek tanításának-tanulásának elmélete és gyakorlata. Bp., Perfekt, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009.
- Hunyady Györgyné-M. Nádasi Mária (2000): Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs. pp. 65-140.
- Juhász József: Változás az iskolarendszerű felnőttoktatásban. Esély 2000 - konferencia. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>> vagy a Köznevelés 2000. szeptemberi számában.
- Kadocsa László (2006): Az atipikus oktatási módszerek. Kutatási zárótanulmány. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest.
www.nive.hu/kutatas_fejleszt/felnottkepzes_kutatas_2003-2007/2006pdf/01_kadocsa.pdf
<http://www.nive.hu/kutatas_fejleszt/felnottkepzes_kutatas_2003-2007/2006pdf/01_kadocsa.pdf>
- Kagan, S. (2004): Kooperatív tanulás. Önkonet, Bp.
- Kajtar Barna (2006): A számítógép szerepe az élethosszig tartó tanulásban. Új Pedagógiai Szemle, 2. sz.. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Kálmán Anikó: A felnőttoktatásban és -képzésben alkalmazható kompetenciaelvű módszerek és azok alkalmazhatósága. = Felnőttképzés, 2006. 4/4. 60-62. p.
- Kálmán Anikó (2005): A felnőttoktatók kompetenciái. /Andragógiai módszertan/ Okker Kiadó, Bp.
- Kerülő Judit (2000): Hátrányos helyzetű csoportok és a felnőttoktatás. Esély 2000 - konferencia. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Kőpatakiné Mészáros Mária (2004): Tanulni jó. In: Mayer József (szerk.): Bevezetés a mentorálás módszertanába. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Kraiciné Szokoly Mária (2006): Pedagógus-andragógus szerepek és kompetenciák az ezredfordulón. ELTE, Eötvös Kiadó.
- Kraiciné Szokoly Mária (2004): Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Kiadó, Bp.
- LadaLászló (szerk.) A felnőttképzés korszerű eszközei és módszerei. NFI, Bp., 2006.
- Lappints Árpád (2002): Tanuláspedagógia. Comenius Bt., Pécs.
- Maróti Andor (1996): Van-e didaktikája a felnőttek tanításának? In: Koltai Dénes (szerk.): Andragógiai olvasókönyv I. JPTE, Pécs, 248-259.
- Maróti Andor: A felnőttek önirányító tanulásáról. = Felnőttképzés, 2009. 7/2. 35-38. p.
- Mayer József: A tanulás kora. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Nagy József (2000): XXI. század és nevelés. Osiris Kiadó Bp.
- Nagy Mária (2008): *Tanári kompetenciák - nemzetközi összehasonlítás. Pedagógusképzés, 2008/3-4.*

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Didaktika
Tárgykód:	ANTKAA1041
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Marton Károly

Kötelező irodalom:

- Nagy Sándor (1997): Az oktatás folyamata és módszerei. Volos Kiadó, Bp.
- Nahalka István (1997): Konstruktív pedagógia - egy új paradigma a láthatáron. Iskolakultúra, 1997/ 2-4. sz.
- Óhidy Andrea (2006): Az élethosszig tartó tanulás és a felnőttképzés. Új Pedagógiai Szemle, 10. sz. ... www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Réthy Endréné (2003): Motiváció, tanulás, tanítás. Miért tanulunk jól vagy rosszul? Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Setényi János: Pedagógusi kompetenciák a felnőttképzésben. www.ofi.hu <<http://www.ofi.hu>>
- Szabó László Tamás (1998): A rejtett tanterv. Magvető Kiadó, Bp.
- Szabóné Dr. Molnár Anna: A professzionális tanár. Felnőttképzés. 2005/ III. évfolyam 4. szám
- Szivák Judit (2003): a reflektív gondolkodás fejlesztése. Otatás-módszertani Kiskönyvtár. Gondolat Kiadói Kör
- Zrinszky László (1996): A felnőttképzés tudománya. Bevezetés az andragógiába. Okker Oktatási Iroda, Bp.
- Zrinszky L. (2002): A tudás mint andragógiái probléma. Magyar Pedagógia, 2. sz.
- A Tudásmenedzsment, a Felnőttoktatás, a Humánpolitikai Szemle, az Új Pedagógiai Szemle, a Szakképzési Szemle, az Iskolakultúra felnőttképzéssel foglalkozó tanulmányai.
- Oktató: Dr. Annási Ferenc